

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

11 MAART 1991

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Algemene toelichting

Dit raamdecreet wil rechtszekerheid geven aan een werkvorm die reeds gedurende meer dan tien jaar wordt gesubsidieerd op basis van sterk wisselende en eerder vage reglementeringen en die mede hierdoor meer nog dan andere sectoren afhankelijk is van de beschikbare budgettaire middelen.

De samenlevingsopbouw is een functie die wordt opgenomen vanuit meerdere organisaties als onderwijs, verenigingen, kerken, . . . die allen volgens eigen visie en met eigen methode bijdragen tot de opbouw van de samenleving. In de zestiger jaren ontwikkelde zich een werkvorm die samenlevingsopbouw wordt genoemd met als gebruikte methode het opbouwwerk.

Samenlevingsopbouwinitiatieven werden opgezet hetzij in buurten en streken hetzij voor en met bepaalde bevolkingsgroepen die een gecumuleerde achterstand vertoonden ten aanzien van het maatschappelijk gebeuren.

Voorbeelden hiervan waren de buurtwerken in Antwerpen en Brussel en verschillende streekopbouwwerken.

Bedoeling van deze initiatieven was de achterstandssituatie op allerlei terreinen op te heffen als het verbeteren van woonomstandigheden, het tot stand te laten komen van allerlei voorzieningen, het sterker laten deelnemen van bepaalde bevolkingsgroepen aan de samenleving.

Intussen werd door de provinciale overheid in Limburg het Limburgs Instituut voor Samenlevingsopbouw (LISO) opgericht.

Aangezien de samenlevingsopbouw zich als werksoort steeds meer ontwikkelde werd op 4 juli 1975 door de Cultuuraad van de Nederlandse Cultuurgemeenschap op voorstel van de toenmalige Minister van Nederlandse Cultuur het decreet houdende de oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw aangenomen.

Deze Hoge Raad heeft door heel wat studie en beleidsvoorbereidend werk enerzijds meegewerkt om aan deze jonge werksoort van de samenlevingsopbouw een basis van reglementering te geven en anderzijds via methodiek en studieuitbouw aan kwaliteit te doen winnen. Resultaat hiervan was onder meer de oprichting van een centrum voor methodiekontwikkeling in de samenlevingsopbouw (CEMOSO).

In april 1982 stelde de toenmalige Gemeenschapsminister van Cultuur een beleidsnota op over de samenlevingsopbouw.

Hiermee werd enerzijds gepoogd de methodiek die in de samenlevingsopbouw dient gehanteerd duidelijk te stellen via de invoering van procesmatig werken in projecten en anderzijds werd een herstructurering van de sector vooropgesteld.

Deze herstructurering werd geconcretiseerd in het oprichten van één Vlaams Instituut voor Ondersteuning en Bevordering van de Samenlevingsopbouw en een 7-tal regionale instituten voor de samenlevingsopbouw.

Tengevolge van deze herstructurering werd een onderscheid gemaakt in het betoelagen van de te subsidiëren personeelsbezetting van opbouwwerkprojecten naargelang deze zich aansloten bij de RIS0 en zogenaamd gepoold werden of niet.

De ervaringen leren dat gezien de talrijke achterstellings-situaties die er nog zijn en de beperktheid van de middelen die de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking heeft, er een ernstige prioriteit dient gegeven aan opbouwwerkprojecten opgezet met die bevolkingsgroepen die nog niet toe zijn aan volwaardige ontplooiingskansen en zich bijgevolg nog steeds in een zekere achterstellingssituatie bevinden.

Daarom is het belangrijkste doel van de ontworpen decretale regeling het scheppen van een wettelijk kader dat het erkennen en subsidiëren van organisaties en samenlevingsopbouwwerkprojecten, die opgezet worden in bepaalde buurten of streken waar de bevolking of belangrijke bevolkingsgroepen minder welzijnskansen hebben tengevolge van ofwel de afwezigheid of het slecht functioneren van de noodzakelijk geachte voorzieningen, ofwel van een opeenhoping van persoonlijke, sociale, maatschappelijke, culturele en economische belemmeringen moet mogelijk maken.

Het moet hierbij duidelijk gaan om opbouwwerk in functie van deze achterstelling en niet om vormingswerk aangezien dit reeds via verschillende decreten onder meer het decreet voor het sociaal cultureel werk met volwassenen in instellingen, het decreet voor vormings- en ontwikkelingswerk met volwassenen, het decreet op de amateuristische kunstbeoefening, wordt erkend en gesubsidieerd.

Het onderscheid tussen opbouwwerk en vormingswerk blijkt duidelijk uit de aard van de problemen ; bij de opbouwwerkprojecten gaat het steeds om een concrete, materieel aanwijsbare welzijnsproblematiek.

Bovendien gaat het ook om projecten die territoriaal gesitueerd zijn en beperkt in de tijd.

De activiteiten die worden uitgevoerd zijn erop gericht, op een planmatige wijze en met de methode van het opbouwwerk, niet alleen een oplossing te realiseren voor een concrete probleemsituatie maar ook een versterking na te streven van de zelfredzaamheid en organisatie van de probleemdragers. Op landelijk vlak zal één Vlaams Instituut ter bevordering van de Samenlevingsopbouw, worden erkend. Via deze decretale regeling krijgt VIBOSO bestaanszekerheid. Op regionaal vlak zal per provincie en per grootstedelijk gebied één regionaal instituut voor de samenlevingsopbouw worden erkend. De betoelaging aan organisaties werkzaam in het kader van de samenlevingsopbouw zal bestaan uit een jaarlijkse vaste basistoelage, een toelage voor personeelskosten en een werkingstoelage. De Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw heeft de sector samenlevingsopbouw doen uitgroeien tot wat hij nu is.

Het opnemen van de Hoge Raad in deze decretale regeling moet dan ook gezien worden als een techniek om in de toekomst één uniforme wettelijke basis te kunnen geven aan alle besluiten betreffende de samenlevingsopbouw.

2. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap

In zijn advies bij het voorontwerp merkt de Raad van State terecht op dat de gemeenschappen bevoegd zijn inzake de samenlevingsopbouw in een dubbele dimensie.

Enerzijds is er de culturele dimensie, die behoort tot „de permanente opvoeding en de culturele animatie”, dit is een culturele aangelegenheid in de zin van artikel 59bis, § 2, 1° van de grondwet en artikel 4, 8° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Anderzijds heeft wat thans onder „samenlevingsopbouw” wordt verstaan voornamelijk een bijstands- of welzijnsdimensie, dit is een persoonsgebonden aangelegenheid in de zin van artikel 59bis, § 4bis van de grondwet en artikel 5, § 1,11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Onderhavig ontwerp is nochtans beperkt tot het laatste aspect van de samenlevingsopbouw. Teneinde deze beperking nog duidelijker te accentueren, werd voor de met een bijstands- of welzijnsdimensie bekleedde samenlevingsopbouw in een decreet afstand gedaan van de notie „samenlevingsopbouw” en vervangen door „maatschappelijk opbouwwerk”. Dit wordt tevens gepreciseerd door bij de definitie van het begrip „maatschappelijk opbouwwerk” in artikel 2, 3° van het ontwerp te verwijzen naar artikel 5, § 1, 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Meteen worden toepassingsproblemen vermeden te Brussel, waar de decreten inzake persoonsgebonden aangelegenheden een andere „institutionele” werkingssfeer hebben dan de decreten inzake culturele aangelegenheden (artikel 59bis, § 4 en 4bis van de grondwet).

Daarom wordt ook afgezien van de opheffing van het decreet van 4 juli 1975 houdende oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw (B.S. 2 oktober 1975, 12156), destijds tot stand gekomen in de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, die alleen voor de culturele aangelegenheden bevoegd was (artikel 2, 8° van de wet van 21 juli 1971). De toen opgerichte Hoge Raad blijft derhalve bestaan. Niettemin zal door de Vlaamse Executieve een „personele unie” worden bewerkstelligd tussen de Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw, opgericht met het decreet van

4 juli 1975, en de Hoge adviescommissie inzake maatschappelijk opbouwwerk waarin dit ontwerpdecreet voorziet, door, met toepassing van artikel 6, § 3 van het ontwerp, de samenstelling van beide Raden op elkaar af te stemmen en dezelfde leden te benoemen.

3. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel bevat de definities die aan bod komen in het decreet.

De definitie van maatschappelijk opbouwwerk zoals deze in dit decreet moet worden verstaan is gelijklopend met definitie van samenlevingsopbouw van het decreet houdende de oprichting van de Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw van 4 juli 1975. Met dien verstande echter dat enkel de welzijnsdimensie wordt beoogd en andere domeinen zoals onderwijs-opbouwwerk, of strikt economisch opbouwwerk, of cultureel opbouwwerk, buiten het terrein van het decreet vallen.

De achterstelling toont aan dat voor de uitvoering van dit decreet prioriteit wordt gegeven aan die bevolkingsgroepen die niet of nog niet volwaardig aan hun trekken komen in de samenleving.

Het groepsmatige moet steeds territoriaal situeerbaar zijn, dit wil zeggen een bepaalde buurt, wijk, dorp of streek.

Daarenboven worden conform de bestaande situaties, de definities van zowel instituten als instellingen opgenomen.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt dat de organisaties die in het kader van het maatschappelijk opbouwwerk werkzaam zijn ter bestrijding van de achterstelling kunnen erkend en betoelaagd worden.

Met betrekking tot § 2 wordt beoogd dat de Executieve niet alleen structurele regels zal kunnen opleggen, maar ook bepalingen zal kunnen opnemen over de wijze waarop de verschillende organisaties zich tot elkaar moeten verhouden en samenwerken.

Ten einde tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State werd een paragraaf 3 toegevoegd waarbij de erkenningsbasis uitvoeriger in het decreet wordt opgenomen.

Artikel 4

Dit artikel stelt het principe van de betoelaging van de verschillende erkende organisaties.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt draagwijdte en samenstelling van de betoelaging aan de organisaties. De toelage is samengesteld uit drie delen met name personeelstoelage, basistoelage en werkingskosten.

Artikel 6

Dit artikel richt de Hoge adviescommissie inzake maatschappelijk opbouwwerk op en bepaalt de taak van deze Hoge adviescommissie en duur van de mandaten.

Artikel 7

Dit artikel vergt geen commentaar.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

J. LENSSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende erkenning en subsidiëring van initiatieven inzake samenlevingsopbouw

DE VLAAMSE EXECUTIEVE,

Gelet op het advies van de Raad van State ;

Op voordracht van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin ;

Na beraadslaging ;

BESLUIT :

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin wordt gelast bij de Vlaamse Raad een ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst luidt als volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° de Executieve : de Vlaamse Executieve ;

2° Hoge Raad : de Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw ;

3° Samenlevingsopbouw : het op methodische en intentionele wijze met en door de bevolking bevorderen van het op het welzijn gerichte functioneren van de samenleving als zodanig door het scheppen van omstandigheden, structuren en relaties die bijdragen tot een grotere participatie aan en integratie in het maatschappelijk gebeuren ;

4° Achterstelling :

De maatschappelijke processen waardoor personen en bevolkingsgroepen door een opeenstapeling van factoren onvoldoende kansen hebben op ontplooiing en op participatie aan het maatschappelijk leven of bedreigd worden in hun welzijn. De achterstelling doet zich groepsmatig voor op een voldoende verdichte en structurele wijze in een territoriaal omschrijfbare eenheid.

5° Organisaties : Instituten of instellingen die samenlevingsopbouw als hoofddoel hebben. Onder instituten worden verstaan, één Vlaams instituut ter bevordering en ondersteuning van de samenlevingsopbouw en per provincie en per grootstedelijk gebied één regionaal instituut voor samenlevingsopbouw. Onder instellingen worden verstaan verenigingen die hun activiteiten binnen een beperkt territorium verrichten en zich in een regionale planning inschakelen.

Artikel 3

§ 1. De Executieve kan overgaan tot erkenning en betoelaging van organisaties die in het kader van de samenlevingsopbouw werkzaam zijn ter bestrijding van de achterstelling.

§ 2. Binnen de definities opgenomen in artikel 2, 3°, 4° en 5° bepaalt de Executieve na advies van de Hoge Raad, aan welke voorwaarden de organisaties en hun activiteiten moeten voldoen om voor erkenning en betoelaging in aanmerking te komen. De Executieve bepaalt alsoz ondermeer wat onder grootstedelijk gebied moet worden verstaan, de wijze waarop de regionale plannen tot stand moeten komen en andere beheers- en werkingsregels die aan de organisaties en hun activiteiten worden opgelegd.

Artikel 4

De Executieve verleent aan de erkende organisaties voor de uitvoering van hun opdrachten in het kader van de samenlevingsopbouw binnen de perken van de begrotingskredieten toelagen.

Artikel 5

§ 1. De betoelaging aan organisaties werkzaam in het kader van de samenlevingsopbouw bestaat uit een toelage voor personeelskosten, een jaarlijkse vaste basistoelage en een toelage voor de werking.

§ 2. De Executieve bepaalt, gehoord de Hoge Raad, aan welke voorwaarden de personeelsleden moeten voldoen ten einde voor betoelaging in aanmerking te komen. Zij bepaalt na advies van de Hoge Raad tevens de omvang en de samenstelling van de betoelaagbare personeelsformatie van de organisaties werkzaam in het kader van de samenlevingsopbouw.

§ 3. De Executieve bepaalt, na advies van de Hoge Raad, wat moet worden verstaan onder personeelskosten, basistoelage en werkingstoelage :

— met betrekking tot de personeelskosten houdt de Executieve rekening met de weddeschalen die voor gelijkaardige functies binnen de diensten van de Vlaamse Executieve of binnen het Onderwijs worden gehanteerd ;

— met betrekking tot de basistoelage houdt de Executieve rekening met de vaste kosten die onder meer ingevolge de huisvesting dienen te worden gemaakt ;

— met betrekking tot de werkingstoelage houdt de Executieve rekening met het aantal betoelaagbare personeelsleden en hun erkende activiteiten.

Artikel 6

§ 1. Bij de Executieve wordt een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw opgericht.

§ 2. De Raad heeft tot taak de Executieve, hetzij op diens verzoek, hetzij uit eigen beweging, te adviseren over alle aangelegenheden die van belang zijn voor de bevordering van de samenlevingsopbouw. De ontwerpen van decreet, besluit en reglementen inzake samenlevingsopbouw worden hem door de Executieve voorgelegd. In dat geval moet de Raad zijn advies uitbrengen binnen drie maand. Bij gebrek daaraan wordt aan de raadplegingsvereisten voorbijgegaan.

§ 3. De Executieve bepaalt de samenstelling en werking van deze Raad. De leden van de Raad worden door de Executieve benoemd voor een periode van 6 jaar. Het mandaat is na beëindiging steeds hernieuwbaar.

Artikel 7

Het decreet van 4 juli 1975 houdende oprichting van een Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw wordt opgeheven.

Artikel 8

De Executieve bepaalt de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

Brussel, . . .

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

J. LENSSENS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.
-----**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.**

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 27 november 1990 door de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende erkenning en subsidiëring van organisaties voor samenlevingsopbouw", heeft op 30 november 1990 het volgende advies gegeven :

Gelet op het korte tijdsbestek dat hem werd toegemeten, heeft de Raad zich in dit advies beperkt tot de volgende opmerkingen.

1. STREKKING VAN HET ONTWERP.

Het ontwerp van decreet strekt ertoe een wettelijke basis te bieden voor de erkenning en subsidiëring van de organisaties die in het kader van de samenlevingsopbouw werkzaam zijn ter bestrijding van de achterstelling. Het voorziet ook in de oprichting van een Hoge Raad voor de samenlevingsopbouw.

II. BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE RAAD.

Luidens artikel 4, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de Gemeenschappen bevoegd voor "de permanente opvoeding en de culturele animatie? Blijkens de memorie van toelichting bij de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap, omvat de "permanente opvoeding en culturele animatie", bedoeld bij artikel 2, 8°, van die wet, thans opgenomen als een 8° in artikel 4 van voornoemde wet van 8 augustus 1980, "al wat bijdraagt tot de socio-culturele ontplooiing van volwassenen in ruime zin, zoals vrij verenigingsleven, conferenties, cursussen, instituten voor levensvorming, samenlevingsopbouw, maar met uitsluiting van onderwijs in traditionele zin

begrepen" (Gedr. St., Senaat, 1970-1971, nr. 400, p. 6; zie het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State van 10 april 1975, L. 12.284/1, over een ontwerp van decreet "houdende oprichting van een Hoge Raad voor de samenlevingsopbouw", dat later het decreet van 4 juli 1975 is geworden).

Voorname bepaling van de wet van 21 juli 1971 werd in ongewijzigde vorm overgenomen in artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, in welke bepaling de culturele aangelegenheden waarvoor de Gemeenschappen bevoegd zijn, worden opgesomd.

Hoewel uit hetgeen voorafgaat moet worden afgeleid dat de samenlevingsopbouw als een culturele aangelegenheid in de zin van artikel 59bis, § 2, 1°, van de Grondwet dient te worden beschouwd, blijkt dat de definitie van het begrip "samenlevingsopbouw" in het ontwerp bewust werd verruimd. Op advies namelijk van de Hoge Raad voor de samenlevingsopbouw, die ter zake stelde : "Immers de andere facetten van het welzijn van mens en samenleving moeten naast en met het sociaal-cultureel aan bod komen (advies, p. 1)", werden in artikel 2 van het ontwerp de woorden "sociaal-cultureel" uit de definitie van het begrip "samenlevingsopbouw", die voor het overige de letterlijke weergave is van artikel 2 van het decreet van 4 juli 1975, weggelaten.

Uit die verruiming van de definitie van het begrip "samenlevingsopbouw" volgt dat deze niet langer beperkt is tot het bevorderen van het "sociaal-cultureel" welzijn, doch ook andere facetten van het welzijn van mens en samenleving bestrijkt. De samenlevingsopbouw heeft met andere woorden

niet langer alleen een culturele finaliteit, doch betreedt schijnbaar ook het terrein van "de bijstand aan personen", hetgeen krachtens artikel 5, § 1, 11, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, ook een aan de Gemeenschappen toegewezen bevoegdheid is. Die conclusie werd overigens bevestigd door de gemachtigde ambtenaar.

Hieruit dient echter niet te worden besloten dat het ontwerp-decreet aldus het terrein van de culturele aangelegenheden volledig heeft verlaten, dat, met andere woorden, de Vlaamse Raad zijn bevoegdheid ter zake uitsluitend zou putten uit artikel 5, § 1, 11, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Integendeel, de samenlevingsopbouw heeft nog steeds een culturele dimensie en de Vlaamse Raad ontleent zijn bevoegdheid dan ook, hoewel nog slechts gedeeltelijk, maar niettemin op substantiële wijze, aan artikel 4, 8°, van de voormelde bijzondere wet.

111. ALGEMENE OPMERKINGEN.

Doordat het ontwerp, althans mede, betrekking heeft op een culturele aangelegenheid als bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet, moet het volgende worden opgemerkt.

1. Luidens de artikelen 3 tot 5 van het ontwerp kan de Executieve tot erkenning en subsidiëring overgaan van de organisaties die in het kader van de samenlevingsopbouw werkzaam zijn ter bestrijding van de achterstelling en bepaalt zij tevens aan welke voorwaarden de organisaties en

hun activiteiten moeten voldoen om voor erkenning en subsidiëring in aanmerking te komen.

Aangezien, zoals gezegd, de samenlevingsopbouw minstens gedeeltelijk als een culturele aangelegenheid moet worden beschouwd, dient het ontwerp dus te worden getoetst aan de voorschriften van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt (1).

De genoemde wet is, luidens haar artikel 2, immers onder meer van toepassing op alle overheidsmaatregelen genomen inzake de culturele aangelegenheden als bedoeld in artikel 2 van de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap, en dat artikel 2 vermeldt onder 8° als culturele aangelegenheid "8° permanente opvoeding en culturele animatie? De opsomming van artikel 2 van de wet van 16 juli 1973 werd, zoals hiervoren vermeld, vervangen door de opsomming opgenomen in artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De artikelen 10 en 11 van de wet van 16 juli 1973 luiden als volgt :

"Art. 10. De regels inzake erkenning en subsidiëring in geld of natura van geregelde culturele activiteiten

(1) De wet van 16 juli 1973 werd uitgevaardigd op grond van artikel 59bis, § 7, van de Grondwet en is derhalve bindend voor de Gemeenschappen.

mogen, naargelang van het geval, slechts worden vastgesteld krachtens een wet, een decreet of een beraadslaging van de vertegenwoordigende vergadering van de overheid.

Bij ontstentenis van dergelijke regels moeten alle toelagen en voordelen het voorwerp zijn van een speciale begrotingspost op naam.

Art. 11. Wanneer het gaat om erkende instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap, bepaalt het decreet dat de financiële tegemoetkoming van de overheden gelijktijdig omvat :

- de subsidiëring van een kern van personeelsleden:
- de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking:
- , - de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten.

De voorwaarden en de procedure van erkenning worden naargelang van het geval bij wet of bij decreet vastgelegd?

Uit die bepalingen blijkt dat regels inzake erkenning en subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap van geregelde culturele activiteiten enkel krachtens of bij decreet kunnen worden vastgesteld.

Wanneer het meer bepaald gaat om instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, moeten de voorwaarden en de procedure van erkenning "bij decreet" worden vastgesteld, dit wil zeggen dat de gehele regeling in decretale bepalingen moet worden opgenomen zonder dat ter zake aan de Executieve enige delegatie kan worden gegeven (artikel 11, tweede lid, van de ,

wet van 16 juli 1973). Wat de voornoemde instellingen betreft, moet het decreet er tevens in voorzien dat de financiële tegemoetkoming van de overheid gelijktijdig omvat : 1" de subsidiëring van een kern van personeelsleden: 2" de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking: en 3" de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten (artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973) (1).

Uit de lezing van het ontwerp blijkt dat in geen onderscheiden regeling wordt voorzien voor, enerzijds, het Vlaams Instituut ter bevordering en ondersteuning van de samenlevingsopbouw dat zich richt tot de gehele Vlaamse Gemeenschap en, anderzijds, de instellingen en instituten die zich richten tot een provincie of een grootstedelijk gebied. Daaruit volgt dat, om niet in strijd te komen met artikel 11 van de wet van 16 juli 1973, het decreet op zijn minst, wat voornoemd Vlaams Instituut betreft, de voorwaarden en de procedure van erkenning in al hun bijzonderheden zelf moet regelen, en dat de subsidiëring door het decreet zelf derwijze moet worden geregeld dat de subsidies die het Instituut zal ontvangen, een subsidie voor een kern van personeelsleden, een jaarlijkse basistoelage voor de werking en subsidies op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten omvat.

(1) Zie ook het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State van 13 september-1990, L. 19.945/1/V, over een ontwerp van decreet "houdende regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van organisaties voor podiumkunsten", pp. 3-4.

Hoewel, wat de instellingen en instituten die zich richten tot een provincie of een grootstedelijk gebied betreft, het decreet, krachtens artikel 10 van de Cultuurpactwet, aan de Executieve delegatie kan verlenen om de voorwaarden en procedure voor erkenning en subsidiëring te regelen, moet nochtans in het decreet zelf de basisregeling worden opgenomen.

Zeker wat de erkenning betreft, wordt dienaangaande niets bepaald in het decreet zelf. Hieruit volgt dat de artikelen 3 tot 5 van het ontwerp grondig dienen te worden omgewerkt.

2. Bovendien wordt, voor zoveel als nodig, opgemerkt dat ook bij de samenstelling van de Hoge Raad voor de samenlevingsopbouw de Cultuurpactwet, inzonderheid haar artikelen 6 en 7, in acht moeten worden genomen. Voor zover daaromtrent de regels niet in artikel 6 van het ontwerp-decreet zelf worden ingeschreven, zal er bij de samenstelling van die Raad moeten worden voor gezorgd dat, naar de eis van artikel 7 van de Cultuurpactwet, alle representatieve ideologische en filosofische strekkingen alsmede de gebruikersverenigingen erin vertegenwoordigd zijn.

IV. BIJZONDERE OPMERKINGEN.Opschrift.

Het voorgestelde opschrift is te beperkt ten aanzien van de inhoud van het ontwerp.

Men schrijve beter : "Ontwerp van decreet betreffende de samenlevingsopbouw", of iets dergelijks.

Aanhef van het indieningsbesluit.

Het is niet gebruikelijk in de aanhef van het indieningsbesluit van een ontwerp van decreet te verwijzen naar het advies van de Raad van State.

Artikel 2.

1. De definitie van het begrip "Executieve" is overbodig en wordt beter weggelaten.

2. Zoals uiteengezet onder "II. Bevoegdheid van de Vlaamse Raad", hiervoren, wordt het begrip "samenlevingsopbouw" verruimd ten overstaan van dat van het decreet van 4 juli 1975.

Het verdient aanbeveling in de memorie van toelichting een verantwoording op te nemen voor die verruiming,

daar het begrip "welzijn" als zodanig zeer ruim kan worden opgevat.

3. In de definitie van "achterstelling" schrijve men "personen of (niet : "en") bevolkingsgroepen?

Voorts geldt dezelfde opmerking als bij de definitie van "samenlevingsopbouw" met betrekking tot de inhoud van het aangewende begrip "welzijn".

4. Bij de definitie van het begrip "organisaties", lijkt het dat de ontworpen structuur ingebouwd wordt in een bestaande situatie. De tweede volzin lijkt met andere woorden veeleer een beperkingscriterium inzake de erkenningen in te houden dan een echte begripsdefinitie.

Artikelen 3 tot 5.

Gelet op de hiervoren gemaakte algemene opmerking aangaande de toepasselijkheid van de artikelen 10 en 11 van de Cultuurpactwet (cfr. 111, 1), worden geen opmerkingen over de tekst gemaakt behalve de hiernavolgende.

1. Men schrijve overal "subsidies" en "subsiëring" in plaats van "toelagen" en "betoelaging".

2. Uit het ontworpen artikel 3, § 1, blijkt duidelijk dat enkel tot erkenning en subsidiëring zal worden overgegaan van organisaties die in het kader van de samenlevingsopbouw werkzaam zijn ter bestrijding van de achterstelling. Met andere woorden, de organisaties die werkzaam zijn in het kader van de samenlevingsopbouw doch in een andere sector dan de achterstelling, zullen niet (langer) worden erkend of gesubsidieerd. Dit moet echter duidelijk tot uiting komen in het decreet zelf, gezien de artikelen 4 en 5 niet uitdrukkelijk deze beperking inhouden.

3. Om te voldoen aan artikel 11 van de Cultuurpactwet volstaat het niet dat, zoals in artikel 5, § 1, van het ontwerp, de opsomming van de drie onderdelen van de subsidiëring wordt overgenomen. Het decreet moet daarover meer concrete regels bevatten.

Uiteraard kan het formuleren van die regels niet aan de Vlaamse Executieve worden overgelaten, zoals in de paragrafen 2 en 3 gebeurt.

4. Gelet op de adviesbevoegdheid opgenomen in artikel 6, § 2, van het ontwerp ("De ontwerpen van decreet, besluit en reglementen inzake samenlevingsopbouw worden (aan de Hoge Raad) door de Executieve (voor advies) voorgelegd"), kunnen de vermeldingen in paragraaf 2 en paragraaf 3 van artikel 5 ("gehoord de Hoge Raad" en "na advies van de Hoge Raad") wegvallen.

Overigens is in paragraaf 2 het onderscheid tussen "gehoord de Hoge Raad" en "na advies van de Hoge Raad" niet duidelijk.

Artikel 6.

1. Zie onder 111, "Algemene opmerkingen", in fine, de opmerking over de samenstelling van de Hoge Raad in relatie met de Cultuурpactwet.

2. In paragraaf 2 en in paragraaf 3 schrijve men telkens "Hoge Raad" in plaats van "Raad", conform de definitie van artikel 2.

3. In paragraaf 2 schrijve men "op haar (niet : diens) verzoek" en vervange men het punt tussen de laatste twee volzinnen door een dubbelepunt.

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: J. NIMMEGEERS,	kamervoorzitter,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	staatsraden,
de Heer	: J. DE BRABANDERE,	
Mevrouw	: F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. W. VAN VAERENBERGH, adjunct-referendaris_

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

J. NIMMEGEERS.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE EXECUTIEVE,

Gelet op het advies van de Raad van State ;

Op voordracht van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin ;

Na beraadslaging ;

BESLUIT :

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin wordt gelast bij de Vlaamse Raad een ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst luidt als volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° de Executieve : de Vlaamse Executieve ;

2° Hoge adviescommissie : de Hoge adviescommissie inzake maatschappelijk opbouwwerk ;

3° Maatschappelijk opbouwwerk : het op methodische en intentionele wijze met en door de bevolking bevorderen van het op het welzijn gerichte functioneren van de samenleving als zodanig door het scheppen van omstandigheden, structuren en relaties die bijdragen tot een grotere participatie aan en integratie in het maatschappelijk gebeuren, als vorm van bijstand aan personen in de zin van artikel 5, § 1, II van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ;

4° Achterstelling :

De maatschappelijke processen waardoor personen of bevolkingsgroepen door een opeenstapeling van factoren onvoldoende kansen hebben op ontplooiing en op participatie aan het maatschappelijk leven of bedreigd worden in hun welzijn. De achterstelling doet zich groepsmatig voor op een voldoende verdichte en structurele wijze in een territoriaal omschrijfbare eenheid.

5° Organisaties : instituten of instellingen die maatschappelijk opbouwwerk als hoofddoel hebben. Onder instituten worden verstaan, één Vlaams Instituut ter bevordering en ondersteuning van het maatschappelijk opbouwwerk en per provincie of per grootstedelijk gebied één regionaal instituut voor maatschappelijk opbouwwerk. Onder instellingen worden verstaan verenigingen die hun activiteiten binnen een beperkt territorium verrichten en zich in de regionale planning inschakelen.

Artikel 3

§ 1. De Executieve kan overgaan tot erkenning van organisaties die in het kader van het maatschappelijk opbouwwerk werkzaam zijn ter bestrijding van de achterstelling.

§ 2. Binnen de definities opgenomen in artikel 2, 3°, 4° en 5° bepaalt de Executieve na advies van de Hoge adviescommissie, aan welke voorwaarden de organisaties en hun activiteiten moeten voldoen om voor erkenning in aanmerking te komen. De Executieve bepaalt alsoz ondermeer wat onder grootstedelijk gebied moet worden verstaan en de wijze waarop de regionale plannen tot stand moeten komen.

§ 3. om voor erkenning in aanmerking te komen dienen de organisaties :

— opgericht te zijn door een vereniging zonder winst-oogmerk, overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 ;

— geleid te worden door een bestuurslichaam dat aan de door de Executieve te bepalen voorwaarden voldoet ;

— in hun werking en structuur open te staan voor de verschillende maatschappelijke verbanden en groepen en dit zonder onderscheid van politieke, filosofische of loevensbe-schouwelijke aard ;

— minstens sedert 1 jaar werkzaam te zijn in het maatschappelijk opbouwwerk

— de activiteiten en opdrachten uit te voeren over-eenkomstig de regels die door de Executieve zullen worden bepaald.

Artikel 4

De Executieve verleent aan de erkende organisaties voor de uitvoering van hun opdrachten in het kader van het maatschappelijk opbouwwerk binnen de perken van de begrotingskredieten subsidies.

Artikel 5

§ 1. De subsidiëring aan organisaties werkzaam in het kader van het maatschappelijk opbouwwerk bestaat uit een subsidie voor personeelskosten, een jaarlijkse vaste basistoelage en een toelage voor de werking.

§ 2. De Executieve bepaalt, aan welke voorwaarden de personeelsleden moeten voldoen ten einde voor subsidiëring in aanmerking te komen. Zij bepaalt na advies van de Hoge adviescommissie tevens de omvang en de samenstelling van de betoelaagbare personeelsformatie van de organisaties werkzaam in het kader van het maatschappelijk opbouwwerk.

§ 3. De Executieve bepaalt, wat moet worden verstaan onder personeelskosten, basistoelage en werkingstoelage :

— met betrekking tot de personeelskosten houdt de Executieve rekening met de weddeschalen die voor gelijkaardige functies binnen de diensten van de Vlaamse Executieve of binnen het onderwijs worden gehanteerd ;

— met betrekking tot de basistoelage houdt de Executieve rekening met de vaste kosten die onder meer ingevolge de huisvesting dienen te worden gemaakt ;

— met betrekking tot de werkingstoelage houdt de Executieve rekening met het aantal betoelaagbare personeelsleden en hun erkende activiteiten.

Artikel 6

§ 1. Bij de Executieve wordt een Hoge adviescommissie inzake maatschappelijk opbouwwerk opgericht.

§ 2. De Hoge adviescommissie heeft tot taak de Executieve, hetzij op haar verzoek, hetzij uit eigen beweging, te adviseren over alle aangelegenheden die van belang zijn voor de bevordering van het maatschappelijk opbouwwerk zoals bepaald in artikel 2, 3°. De ontwerpen van decreet, besluit en reglementen inzake maatschappelijk opbouwwerk worden hen door de Executieve voorgelegd. In dat geval moet de Hoge adviescommissie zijn advies uitbrengen binnen drie maand ; bij gebrek daaraan wordt aan de raadplegingsvereisten voorbijgegaan.

§ 3. De Executieve bepaalt de samenstelling en werking van deze Hoge adviescommissie. De leden van de Hoge adviescommissie worden door de Executieve benoemd voor een periode van 6 jaar. Het mandaat is na beëindiging steeds hernieuwbaar.

Artikel 7

De Executieve bepaalt de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

Brussel, 27 februari 1991.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

J. LENSSENS
